

IN MEMORIAM

PROF. DR. SULEJMAN GROZDANIĆ
(1933-1996)

Prvoga decembra 1996. godine prestalo je da kuca srce profesora dr. Sulejmana Grozdanića, prekinuta je nit njegovog života i rada. Ljudski život, kao i svaki drugi, počne, traje i prestane. Odvija se po određenim zakonima, ili, kako veli veliki pjesnik Omer Hajjam:

*Oni stari i svi koji tek dolaze,
uzastopce idu, istim putem gaze.
Na tom carstvu svijeta niko vječan nije,
kao i mi, čas dolaze, čas odlaze.*

Sulejman Grozdanić je rođen 16. jula 1933. godine u Prijedoru, gdje je završio osnovnu školu i gimnaziju. Školske godine 1953/54. zaputio se u Sarajevo i upisao na Filozofski fakultet, na grupu orijentalnih jezika i istorije. Diplomirao je 1958. godine, a u novembru iste godine izabran je za asistenta za arapsku književnost na Katedri za orijentalne jezike na Filozofskom fakultetu u Sarajevu. S prekidima, provodi tri godine - 1959.-1965., na specijalizaciji arapskog jezika i književnosti u Kairu.

Od 1966. godine redovno vodi nastavu arapske književnosti na Katedri za orijentalne jezike i književnosti. U zvanje docenta izabran je 1970. godine, u zvanje vanrednog profesora 1975., a u zvanje redovnog profesora u novembru 1980. godine. Pored toga, profesor dr. Sulejman Grozdanić je 13 godina u dopunskom ili punom radnom odnosu vršio dužnost direktora Orijentalnog instituta u Sarajevu.

Ono čime je rahmetli Sulejman Grozdanić zaslužio da ga se sjetimo nije samo njegovo puko trajanje i njegova ljudska vrijednost, nego i njegovo naučno djelo, njegovo nastojanje da nas upozna s arapskom književnošću i kulturom arapsko-islamskog svijeta uopšte. Za vrijeme nešto manje od 40 godina Sulejman Grozdanić se posvetio radu i nastavi arapske književnosti, istovremeno teorijski obrađujući pojedina pitanja u vezi s tom književnošću.

Tako je napisao studije o određenim književnim razdobljima, žanrovima, o pojedinim piscima i njihovim djelima. Da spomenemo samo knjigu *Stara arapska poezija* (Sarajevo, 1971.), studije iz knjige *Na horizontima arapske književnosti* (Sarajevo, 1975.), *Uvod u arapskoislamsku estetiku* i *Misaone drame Taufiq al-Hakima, Poslanicu o oproštenju Abū al -‘Alā’ al-Ma‘arriya* (Sarajevo, 1979.). Poznati su i njegovi prijevodi priča Yūsufa Idrīsa i al-Bayātijevih pjesama. Njegovo potresno svjedočanstvo o ratu u Bosni i opsadi Sarajeva literarno je transponirano u knjizi pod naslovom *Bosna nije san* (Sarajevo, 1995.). Svoja teorijska izlaganja uvijek je iznosio uz prijevode djela koja je sam prevodio. Sulejman Grozdanić s uspjehom se ogledao i u prevodenju sa našeg na arapski jezik.

Kao direktor Orijentalnog instituta u Sarajevu, Sulejman Grozdanić se predano angažovao na unapređenju rada i razvoju te ustanove, učestvovao je u radu na brojnim projektima, organizovao je naučne skupove, a sam je učestvovao na mnogim naučnim skupovima, kako u zemlji tako i u inostranstvu. Djelovao je kao član redakcija i žirija u izdavačkim kućama "Svjetlost" i "Veselin Masleša", a dugo godina je bio glavni i odgovorni urednik časopisa *Prilozi za orijentalnu filologiju*, kojeg izdaje Orijentalni institut. U Udruženju književnih prevodilaca Bosne i Hercegovine i nekadašnjeg Saveza književnih prevodilaca Jugoslavije dao je značajan doprinos. Posebno treba istaći njegov rad na istraživanju kulturne baštine naroda Bosne i Hercegovine.

U toku agresije na našu zemlju prof. dr. Sulejman Grozdanić je ostao u Sarajevu. Pored nastave, koju smo održavali po raznim salama u gradu, Sulejman Grozdanić je zajedno sa Amirom Ljubovićem objavio djelo *Prozna književnost Bosne i Hercegovine na orijentalnim jezicima*, (Sarajevo, 1995.). U posljednje vrijeme se bavio tekstovima objavljenim u arapskom svijetu o Bosni i Hercegovini. Po usmenom kazivanju profesora Grozdanića, u arapskom svijetu je objavljeno oko 50.000 stihova o Bosni. Posljednji članak, bar koliko nam je poznato, napisao je povodom promocije prijevoda romana Džebre Ibrahima Džebre *U potrazi za Velidom Mesudom* (Sarajevo, 1995.), koja je održana 28. novembra 1996. godine.

Ako pogledamo selektivnu bibliografiju Sulejmana Grozdanića, koja se sastoji od knjiga, predgovora, pogovora, prijevoda knjiga, članaka po časopisima, studija, rasprava, eseja, prikaza, osvrti i referata, uočiti ćemo izuzetno veliki broj jedinica.

Kratki ljudski vijek uopšte i iznenadna smrt kolege Sulejmana Grozdanića zaustavili su plodotvornu djelatnost vodećeg poznavaoaca arapske književnosti u Bosni i Hercegovini.

Zbog svega što je rahmetli Sulejman Grozdanić učinio za našu orijentalistiku i kulturu uopšte, nametnuo se našem trajnom sjećanju i zahvalnosti.

Bećir Džaka